

Bijbelstudie deel 11

U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienaar, noch zijn dienaressen, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is. Exodus 20:17.

Voor we gaan beginnen met onze studie naar de betekenis van dit gebod wil ik je vragen om allereerst zelf eens na te denken over wat jij denkt. Wat bedoeld God volgens jou met dit gebod?

We zijn aanbeland bij het laatste van de tien woorden die de HEERE aan Zijn volk Israël geeft. Belangrijk is het om de context te onthouden. God heeft het volk bevrijd uit een slavernij van meer dan 400 jaar en is bezig om Zijn verbondsbelofte aan Abraham te vervullen. Hij brengt het volk naar het land Kanaän wat Hij Abraham onder ede beloofd heeft. Zo vrij aan het begin van de reis gaat de HEERE in gesprek met het volk Israël. Hij doet Zichzelf kennen en nodigt het volk uit om een verbond met Hem te sluiten. Israël mag Gods bijzondere volk zijn. De 10 woorden die God geeft zijn bepalingen bij dat verbond. Het zijn meer dan slechts leefregels of wetten om God tevreden te stellen. Middels de 10 woorden wil God het samenleven tussen Israël en God (1^e 4 geboden) en het onderlinge samenleven als Gods verbondsvolk (laatste 6 geboden) vorm geven. Israël heeft als Gods volk een heilige status. Ze zijn door God apart gezet als Zijn volk en hun manier van leven behoort Gods karakter/ de heilige status te weerspiegelen. De 10 woorden gaan dus niet over persoonlijke spiritualiteit maar zijn bedoeld om het samenleven te vormen naar Gods wil.

Waarom zou het belangrijk zijn om dit bovenstaande als Christenen ook goed voor ogen te houden? Kun je een tekst in het Nieuwe Testament noemen die dat onderstreept?

Op het eerste gezicht voelt de afsluiting van de 10 woorden misschien een beetje als een anticlimax. Na de grote dingen als de omgang met God en ouders, het niet doden, echtbreken en stelen klinkt begeren misschien een beetje als een aanhangsel maar niets is minder waar. Juist dit tiende gebod bepaald ons bij onze diepe behoefte aan Gods genade.

Kun jij bedenken waarom dat zo is?

Het bijzondere van dit laatste gebod is dat dit het enige gebod is wat meer zegt over de toestand van het hart dan over de daden van iemand. Het spreekt over onze diepste gedachten en verlangens. De zaken die we voor andere mensen verborgen kunnen houden maar voor God nog steeds een open boek zijn. Dit gebod gaat over wat ons als mensen diep van binnen bezig houdt en beweegt. Lees met dit in gedachten eens de geschiedenis van de rijke jongeling in Marcus 10:17-23. Een jongeman die zegt in alles aan de geboden te voldoen tot Jezus hem een vraag stelt die blootlegt waar het hart van de man ligt: rijkdom. Uiterlijk is het misschien mogelijk om je aan alle geboden te houden maar dit gebod legt de motivatie van mensen bloot. Voordat je als mens zondigt is er namelijk vaak al heel wat binnenin de mens gebeurt. Het hart is in de Bijbel het centrum van ons wezen, de plaats waar onze gedachten gevormd worden waar uiteindelijk dan weer ons gedrag uit voortkomt. Als daar begeerte heerst dan zal dat een vernietigende invloed hebben op het gedrag en de relaties van de mens. In Matteüs 15:1-20 maakt de Heer Jezus duidelijk dat het hebben van een onrein/ziek hart grote gevolgen heeft. Het begint met begeerte in het hart en uiteindelijk zal dat leiden tot zonde in welke vorm dan ook. (Jakobus 1:14-15 omschrijft dat proces)

Laten we eens een praktijkvoorbeeld onderzoeken aan de hand van Genesis 3:1-7. **Omschrijf wat de rol van "begeren" is in die geschiedenis:**

Begeren

We hebben inmiddels al aardig wat wezenlijke dingen besproken maar laten we nu eens wat beter kijken naar dat woordje begeren. Wat betekend het nu eigenlijk? In het Hebreeuws lezen we het woord *hamad* wat je het beste kunt vertalen met een diep/sterk verlangen hebben.

Veel begeren
is veel ontbereren!

Nu is een verlangen hebben zeker niet per definitie iets negatiefs, sterker nog het is een gewoon deel van het menselijk leven zoals we dat ook in de Bijbel vaak tegenkomen. We komen het bijvoorbeeld tegen als de Heer Jezus 40 dagen in de woestijn is geweest en een sterk verlangen heeft naar voedsel. Het is goed om naar God te verlangen en in Hooglied lezen we vaak over het verlangen tussen man en vrouw. Met het verlangen naar vrede, gerechtigheid, geborgenheid, vriendschap, bevredigend werk, een mooi thuis en comfort is ook niets mis. Het vermogen om je tot iets of iemand aangetrokken voelen is iets wat God zelf in ons heeft gelegd ten tijde van de Schepping. Het vormt de voedingsbodem van veel mooie dingen als liefde, kunst, genieten, vriendschap en ga zo maar door.

Verlangen, ook een naar een aangenaam leven is niet per definitie iets wat verkeerd is. Wat wordt er dan exact bedoeld met het begeren in dit gebod?

Wanneer we beter kijken naar het woord *hamad* en de vormen/zinnen waarin het gebruikt wordt dan wordt duidelijk dat het gaat over het verlangen naar verkeerde zaken of onbeheerst verlangen en verlangens die leiden tot zonde. Kijk als voorbeeld nog eens mee naar de details in Exodus 20:17: *U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienaar, noch zijn dienstares, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is. Na het gebod om niet te begeren krijgt de lezer als het ware een rondleiding en wordt concreet gemaakt waar onbeheerste begeerte toe kan leiden. Kun jij vanuit het gebod bedenken tot welke zonden onbeheerste begeerte kan leiden?*

Met begeren in de zin van dit gebod wordt dus bedoeld het onbeheerste verlangen naar zaken die niet van jou zijn en die je jezelf wel wilt toe-eigenen ongeacht van wie het is en ongeacht de gevolgen voor jezelf of voor de ander. Het begeren in dit tiende woord hangt nauw samen met begrippen als jaloezie, afgunst en hebzucht. Het kijkt naar de eigendommen, het uiterlijk of het leven van de ander en wil vervolgens hebben dat wat die ander heeft.

Begeerte is de zonde van het ontevreden hart

Omdat begeerte zo kijkt naar de omgeving en naar de ander en daar zijn zinnen op zet is het denk ik terecht om te stellen dat begeerte de zonde is van een ontevreden hart. Het gebod om niet te begeren is daarom ook een passende afsluiting van de 10 woorden. Een ontevreden hart/ een begerig hart stelt zichzelf en de eigen verlangens centraal boven al het andere en is daarom ook nooit in staat God te eren en de ander oprecht lief te hebben. **Lees Matteüs 6:19-24. Wat leert de Heer Jezus jou hier over begeerte en hoe spreekt het onze cultuur aan?**

Ontevredenheid en begeerte zijn zaken die in onze samenleving veel voorkomen en misschien zelfs wel als een drijvende kracht gezien kunnen worden. Onze maatschappij wordt een consumptiemaatschappij genoemd en wij worden eerder benaderd als consumenten dan als mensen. In de zorg wordt gesproken van cliënten die zorg afnemen en in de politiek doet men er alles aan om de economie tevreden te stellen. Middels allerlei kanalen wordt ons verteld dat we vooral niet tevreden mogen/hoeven te zijn met wat we hebben of met wie we zijn. Er is altijd wel iets nieuwer, iets mooier, iets beter als wat we hebben of wie we zijn is de boodschap die via politiek, reclame, televisie, sociale media, influencers en weet ik welke kanalen dagelijks op ons afkomt. We worden gestimuleerd om chronisch ontevreden te zijn met wie we zijn en wat we hebben. **Wat zouden daarvan de gevolgen zijn denk jij?**

- We leven in een tijd dat psychologen het drukker hebben dan ooit en ik denk dat ontevredenheid daar een rol in speelt. We kijken naar elkaar en naar de ideaalbeelden die ons voorgespiegeld worden via allerlei kanalen en dat maakt dat mensen enorm kunnen gaan twijfelen om ze het wel goed doen of goed genoeg zijn als je anders bent dan het ideaalbeeld.
- Wanneer begeerte het hart vult zal het mensen maken die ten koste van alles en iedereen om hen heen zullen proberen hun behoefte te vervullen. Denk maar aan de carrière tijgers, de stelende junk, de narcistische partner of de seksverslaafde.
- Begeerte vernietigd medemenselijkheid omdat begeerte slechts bezig is met zichzelf. Ze is bezig te verzamelen voor zichzelf, het vasthouden van wat er is om deelt slechts met de bedoeling er zelf beter van te worden.

Begeerte is ten diepste afgoderij

Aansluitend op de woorden van de Heer Jezus lezen we dan ook nog een aantal andere teksten die ons duidelijk willen maken dat begeerte zeker geen kleinere zonde is als bijvoorbeeld overspel of moord. In Romeinen 1:28-31. Hebzucht staat hier in een illuster rijtje met andere zonden en wordt door God beschouwd als een onrechtvaardige, boosaardige zaak. **Waarom zou God begeerte zo hoog opnemen denk je?**

Om een antwoord te geven op de bovenstaande vraag kunnen we ook kijken naar Kolossenzen 3:5. **Waarom is begeerte een vorm van afgoderij?**

Tevredenheid is Gods medicijn tegen begeerte

Begeerte plaatst (het bezitten van) iets of iemand anders boven God. Begeerte zegt in feite dat het leven niet compleet of volmaakt is zolang het begeerde daar geen deel van is. God wordt daarmee verdrongen en verplaatst met iets of iemand anders en dat is afgoderij.

Ik hoop dat je zo ziet dat dit laatste gebod niet zomaar een afsluiting is maar anders dan de andere geboden spreekt dit woord ons hart rechtstreeks aan en maakt het duidelijk dat we allemaal schuldig staan voor God en genade nodig hebben omdat zolang er begeerte leeft in ons hart we nooit in staat zullen zijn om God of de ander echt lief te hebben. God laat ons in Zijn Woord duidelijk zien wat het tegengif voor begeerte is. Lees maar in 1 Timotheüs 6:6-11 en Matteüs 6:25-34.

De Heer Jezus laat zien dat het geloof/God zelf de oplossing is voor het gif van begeerte. **Op welke wijze is Jezus voor jou de oplossing?**

baptisten
gemeente
vroomshoop

God wil ons duidelijk maken dat Hij uiteindelijk aan al onze behoeften kan voldoen. We mogen onze voldoening en rust vinden in Hem en erop vertrouwen dat Hij voor ons zorgt.

We zien in de menswording van Jezus dat we kostbaar zijn in Gods ogen. Hij zoekt ons op.

We zien dit in de "Ik Ben" uitspraken van de Heer Jezus die niet alleen heel ons leven maar zelfs de eeuwigheid omvatten.

We zien het in de belofte van de Trooster waardoor we mogen weten dat we nooit alleen zijn.

We zien het in de Heer Jezus op Golgota dat we zo waardevol zijn in Gods ogen dat Hij voor ons wilde lijden.

We zien een God die zo van ons houdt dat Hij voor ons strijdt om ons vrij te maken van zonde en kwaad.

We zien in het beeld van de Goede Herder Gods zorgzaamheid en liefde voor ons.

Jezus nodigt ons uit ons vertrouwen niet te plaatsen in bezit en om ons zelfvertrouwen niet te bouwen op uiterlijk of status maar om ons te laten leiden door onze relatie met Hem en vandaaruit ons leven kleur te geven.

Wat zou meer leven vanuit die relatie betekenen voor hoe je naar jezelf kijkt?

Wat zou meer leven vanuit die relatie betekenen voor de relaties met andere mensen?

Wat zou meer leven vanuit die relatie betekenen voor je omgang met de HEERE God?
